

- I. Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia **klasy 5** poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z historii. Wymagania wynikają z podstawy programowej i realizowanego w szkole programu nauczania. Obowiązują w roku szkolnym 2024-2025.
- II. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów na lekcjach historii.
- III. Warunki i tryb otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z historii.
- IV. Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

I. Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z historii, wynikające z podstawy programowej i programu nauczania.

Wymagania ogólne

Chronologia historyczna:

1. Odróżnianie przeszłości, teraźniejszości i przyszłości.
2. Posługiwanie się podstawowymi określeniami czasu historycznego: epoka, okres p.n.e., okres n.e., tysiąclecie, wiek, rok.
3. Obliczanie upływu czasu między wydarzeniami historycznymi.
4. Umieszczanie procesów, zjawisk i faktów historycznych w czasie oraz porządkowanie ich i ustalanie związków przyczynowo-skutkowych.
5. Dostrzeganie zmiany w życiu politycznym i społecznym oraz ciągłości w rozwoju kulturowym.

Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł (w tym kartograficznych), próba wyciągnięcia z nich wniosków.
2. Lokalizacja w przestrzeni procesów, zjawisk i faktów historycznych przy wykorzystaniu map i planów w różnych skalach.
3. Rozróżnianie w narracji historycznej warstwy informacyjnej, wyjaśniającej i oceniającej.
4. Objaśnianie związków przyczynowo-skutkowych, analizowanie zjawisk i procesów historycznych.
5. Dostrzeganie potrzeby poznawania przeszłości dla rozumienia procesów zachodzących we współczesności.

Tworzenie narracji historycznej.

1. Konstruowanie ciągów narracyjnych przy wykorzystaniu zdobytych informacji źródłowych.
2. Posługiwanie się pojęciami historycznymi i wyjaśnianie ich znaczenia.
3. Przedstawianie argumentów uzasadniających własne stanowisko w odniesieniu do procesów i postaci historycznych.
4. Tworzenie krótkich i długich wypowiedzi: planu, notatki, rozprawki, prezentacji.

Wymagania szczegółowe

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych ocen klasyfikacyjnych z historii

treści nauczania	ocena dopuszczająca 2	ocena dostateczna 3	ocena dobra 4	ocena bardzo dobra 5	ocena celująca 6
<p>Najdawniejsze dzieje człowieka</p> <p>Zagadnienia Człowiek rozumny. Życie człowieka w okresie paleolitu. Rewolucja neolityczna i zmiany w życiu człowieka. Pierwsi rzemieślnicy i kupcy.</p>	<p>wskazuje kontynent, z którego pochodzi człowiek; opisuje życie ludzi przed rewolucją neolityczną i po niej; rozumie pojęcia: wędrowny i osiadły tryb życia oraz potrafi je wyjaśnić</p>	<p>rozumie pojęcia: neolit, paleolit, rewolucja neolityczna</p>	<p>rozumie, dlaczego pierwsi ludzie prowadzili najpierw wędrowny, a później osiadły tryb życia; wie, dlaczego pojawili się kupcy i rzemieślnicy</p>	<p>analizuje wpływ rewolucji neolitycznej na zmiany w życiu ludzi na różnych płaszczyznach</p>	<p>analizuje wpływ warunków geograficznych na życie ludzi i zmiany w nim zachodzące</p>
<p>Mezopotamia – narodziny pierwszej cywilizacji</p> <p>Zagadnienia Nowe surowce i nowe narzędzia. Warunki geograficzne Mezopotamii i ich wpływ na życie ludzi. Powstanie państw w Mezopotamii. Religia i osiągnięcia.</p>	<p>wskazuje na mapie Mezopotamię; wymienia trzy osiągnięcia mieszkańców Mezopotamii; wie, kim był Hammurabi, i zna założenia jego kodeksu; wymienia surowce, z których zaczęto wyrabiać narzędzia</p>	<p>omawia znaczenie nowych surowców, z których wykonywano narzędzia; zna najważniejsze rzeki Mezopotamii; rozumie znaczenie słów: politeizm i kodeks</p>	<p>omawia znaczenie wylewów rzek dla rozwoju rolnictwa; omawia religię politeistyczną; uzasadnia nazwę – Żyzny Półksiężyc</p>	<p>wymienia okoliczności, które wpłynęły na powstanie państwa</p>	<p>analizuje znaczenie wynaleźnięcia pisma dla funkcjonowania państwa; wskazuje konsekwencje wynaleźnięcia koła</p>
<p>Starożytny Egipt</p> <p>Zagadnienia Warunki geograficzne starożytnego Egiptu i ich wpływ na życie</p>	<p>wie, nad jaką rzeką leży Egipt; rozumie pojęcia: faraon i hieroglify; rozumie pojęcia: politeizm, piramida,</p>	<p>wie, dlaczego wylewy Nilu miały wpływ na plony; wie, czym zajmowali się: faraon, pisarze, rzemieślnicy, kupcy,</p>	<p>wyjaśnia, dlaczego Egipt był nazywany darem Nilu; rozumie pojęcie monarcha despotyczna;</p>	<p>omawia władzę faraona; rozumie znaczenie pisma dla funkcjonowania państwa;</p>	<p>porównuje Egipt z Mezopotamią pod względem wpływu warunków geograficznych na życie mieszkańców;</p>

treści nauczania	ocena dopuszczająca 2	ocena dostateczna 3	ocena dobra 4	ocena bardzo dobra 5	ocena celująca 6
mieszkańców. Faraon i jego władza. Społeczeństwo Egiptu. Pismo egipskie. Bogowie egipscy. Grobowce faraonów. Osiągnięcia Egipcjan.	sarkofag, mumia; wymienia trzy osiągnięcia Egipcjan	kapłani; wymienia bogów egipskich	rozumie, dlaczego Egipcjanie mumifikowali zwłoki	rozumie znaczenie wynalazków Egipcjan	porównuje wynalazki poznanych cywilizacji
Starożytny Izrael Zagadnienia Warunki geograficzne Izraela. Judaizm i jego zasady. Najważniejsze postacie z historii Izraela.	wskazuje na mapie Palestynę; rozumie pojęcia: dekalog, judaizm; wie, w kogo wierzyli Żydzi	rozumie pojęcia: monoteizm, Jahwe; podaje cechy judaizmu	wskazuje na związek warunków geograficznych z zajęciami mieszkańców Palestyny; wskazuje najważniejsze postacie z historii Izraela i wiąże je z wydarzeniami	opisuje wędrówki i niewolę Żydów	porównuje cechy judaizmu i chrześcijaństwa, dostrzega korzenie chrześcijaństwa w judaizmie
Cywilizacja starożytnych Greków Zagadnienia Warunki geograficzne i ich wpływ na życie mieszkańców. Miasta-państwa.	wskazuje na mapie starożytną Grecję; rozumie pojęcie polis; wymienia zajęcia Greków	rozumie pojęcia: Hellada, Hellenowie, akropol, agora, kolonia	dostrzega i omawia wpływ warunków geograficznych na zajęcia i sposób życia starożytnych Greków	rozumie przyczyny powstawania polis; rozumie przyczyny kolonizacji greckiej	rozumie przyczyny wpływów greckich w basenie Morza Śródziemnego

treści nauczania	ocena dopuszczająca 2	ocena dostateczna 3	ocena dobra 4	ocena bardzo dobra 5	ocena celująca 6
Kolonizacja grecka.					
W demokratycznych Atenach Zagadnienia Demokracja. Zgromadzenie ludowe, urzędnicy ateńscy. Społeczeństwo Aten.	rozumie pojęcie demokracja	omawia demokrację jako sposób sprawowania rządów	wymienia urzędników ateńskich oraz ich kompetencje	omawia różnice w zadaniach kobiet i mężczyzn oraz obywateli i cudzoziemców	porównuje współczesną demokrację z demokracją ateńską
Wierzenia starożytnych Greków Zagadnienia Mitologia grecka. Bogowie greccy. Formy oddawania czci bogom	rozumie pojęcie politeizm w odniesieniu do wierzeń Greków; wie, gdzie była siedziba bogów greckich; zna co najmniej jednego boga greckiego	wymienia najważniejszych bogów greckich: Zeusa, Posejdona, Hades, Atenę, Afrodytę, Herę, Apolla; opisuje wygląd bogów	zna sposoby oddawania czci bogom	wie, kim był Homer; wie, kim byli herosi	potrafi wskazać znaczenie religii jako czynnika jednoczącego Greków
W teatrze i na igrzyskach Zagadnienia Gimnazjony. Igrzyska olimpijskie. Powstanie teatru. Tragedie i komedie.	wie, gdzie odbywały się igrzyska; wie, jak wyglądał teatr grecki	wskazuje dyscypliny sportowe, które były uprawiane w czasie igrzysk; wie, jak wyglądała praca i stroje aktorów; wie, jaka była geneza teatru	rozumie znaczenie sportu w codziennym życiu Greków; wie, w jaki sposób nagradzano zwycięzców na igrzyskach	wie, czym różni się tragedia od komedii; wymienia twórców tragedii i komedii	uzasadnia, dlaczego igrzyska i teatr były czynnikami integrującymi Greków
Uczeni, pisarze, artyści	potrafi wskazać	rozumie znaczenie	rozdziela porządki	porównuje osiągnięcia	dostrzega integrujący

treści nauczania	ocena dopuszczająca 2	ocena dostateczna 3	ocena dobra 4	ocena bardzo dobra 5	ocena celująca 6
Zagadnienia Filozofia grecka. Literatura. Architektura i rzeźba.	budynek wzniesiony przez Greków; rozumie pojęcie filozofia; wie, jak wyglądało pismo greckie	pisma dla rozwoju nauki; wymienia greckich filozofów; wskazuje nauki, które rozwinęły się w Grecji	architektoniczne; wie, czym zajmowali się filozofowie; zna dokonania Homera	Greków z osiągnięciami dotychczas poznanych cywilizacji	charakter sztuki i nauki greckiej
Rzym – od królestwa do republiki Zagadnienia Powstanie Rzymu. Rzym w okresie królewskim. Rzym jako republika. Urzędy rzymskie.	potrafi wskazać Rzym na mapie; zna pojęcie republika	wie, kiedy Rzym stał się republiką; zna zasady funkcjonowania republiki; wymienia rzymskie urzędy; wie, jak byli ubrani urzędnicy rzymscy	wskazuje kompetencje urzędników rzymskich	porównuje republikę rzymską z demokracją ateńską	rozumie przyczyny walk plebejuszy z patrycjuszami
Imperium Rzymskie Zagadnienia Podboje Rzymu. Romanizacja prowincji. Niewolnicy. Upadek republiki. Narodziny cesarstwa.	potrafi pokazać Imperium Rzymskie na mapie; wie skąd się brali niewolnicy; rozumie pojęcie cesarstwo	rozumie pojęcie romanizacja; wie, kim był Gajusz Juliusz Cezar; wie, kiedy upadła republika; omawia położenie niewolników	wskazuje przyczyny rzymskich podbojów; wie, jaki był wpływ Rzymian na podbite prowincje	rozumie, dlaczego doszło do upadku republiki; wskazuje efekty podbojów rzymskich i upadku republiki	omawia różnice między republiką a cesarstwem
Cywilizacja starożytnego Rzymu	rozumie pojęcia: akwedukt, łuk	wymienia bogów rzymskich;	opowiada o edukacji rzymskiej;	wyjaśnia wpływ Greków na kulturę	dostrzega wpływ osiągnięć Rzymian na

treści nauczania	ocena dopuszczająca 2	ocena dostateczna 3	ocena dobra 4	ocena bardzo dobra 5	ocena celująca 6
Zagadnienia Wpływ Greków na kulturę rzymską. Romanizacja prowincji. Religia Rzymian. Osiągnięcia w budownictwie. Literatura i prawo rzymskie.	triumfalny, gladiator; omawia religię Rzymian	wskazuje osiągnięcia Rzymian w budownictwie; potrafi wyjaśnić powiedzenie: „Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu.”	wymienia rzymskich twórców	rzymską; uzasadnia, że państwo rzymskie było krajem wielu religii	współczesny świat
Powstanie chrześcijaństwa i schyłek starożytności Zagadnienia Powstanie i rozwój chrześcijaństwa. Prześladowanie chrześcijan. Chrześcijaństwo religią panującą. Upadek Cesarstwa Rzymskiego na	zna datę upadku Cesarstwa Rzymskiego na Zachodzie; wie, gdzie i kiedy narodziło się chrześcijaństwo; wie, kim był Jezus Chrystus; rozumie pojęcie chrześcijaństwo	omawia założenia chrześcijaństwa; wie, jak wyglądało życie pierwszych chrześcijan; omawia rozwój chrześcijaństwa; rozumie pojęcia: barbarzyńcy, tolerancja religijna	rozumie przyczyny prześladowań chrześcijan; wskazuje przyczyny słabości Imperium Rzymskiego	wskazuje przyczyny upadku Cesarstwa Rzymskiego na Zachodzie	analizuje przyczyny rozwoju chrześcijaństwa

treści nauczania	ocena dopuszczająca 2	ocena dostateczna 3	ocena dobra 4	ocena bardzo dobra 5	ocena celująca 6
Zachodzie.					
Bizancjum Zagadnienia Cesarstwo na wschodzie. Justynian Wielki. Sztuka bizantyjska. Schizma wschodnia.	wskazuje Bizancjum na mapie; rozumie pojęcia: cesarstwo wschodnie, schizma wschodnia; wie, jak wygląda mozaika	wymienia działania cesarza Justyniana; wskazuje osiągnięcia Bizancjum w dziedzinie kultury i architektury; zna konsekwencje schizmy wschodniej	wskazuje różnice między cesarstwem wschodnim a zachodnim; rozumie znaczenie Bizancjum dla zachowania dorobku starożytności	podaje argumenty uzasadniające przydomek cesarza Justyniana; wskazuje działania, które miały pomóc w odbudowaniu cesarstwa	omawia współczesne konsekwencje schizmy wschodniej
Powstanie cywilizacji islamu Zagadnienia Powstanie islamu. Założenia islamu. Podboje Arabów. Osiągnięcia Arabów.	wskazuje na mapie Półwysep Arabski; wie, kim był Mahomet; rozumie pojęcia: islam, Koran, muzułmanin, arabeska; wie, w którym wieku powstał islam	wymienia założenia islamu; wskazuje ziemie podbite przez Arabów; rozumie znaczenie roku 622	wymienia filary islamu; omawia politykę Arabów na podbitych terenach	rozumie, jakie znaczenie mieli Arabowie w przekazaniu potomnym dorobku starożytnych Greków	rozumie znaczenie handlu i wojen arabskich dla rozprzestrzeniania się osiągnięć innych kultur

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych ocen klasyfikacyjnych z historii
– klasyfikacja roczna (drugie półrocze)

treści nauczania	ocena dopuszczająca 2	ocena dostateczna 3	ocena dobra 4	ocena bardzo dobra 5	ocena celująca 6
Rycerstwo i system lenny	wie, kto mógł zostać rycerzem, przedstawia zadania rycerza;	przedstawia drogę od pазia do rycerza oraz zadania związane z	rozumie pojęcie immunitet; opowiada o ceremonii	rozumie przyczyny i skutki powstania systemu lennego	omawia rolę króla w systemie lennym; rozumie, jaki wpływ

treści nauczania	ocena dopuszczająca 2	ocena dostateczna 3	ocena dobra 4	ocena bardzo dobra 5	ocena celująca 6
Zagadnienia System lenny Zamek ośrodkiem władzy. Od pazia do rycerza. Kultura rycerska.	opowiada, na czym polegał system lenny	poszczególnymi stopniami; rozumie pojęcia: wasal, senior, lenno; opowiada o zamku i jego roli jako siedziby możnowładcy	nadawania lenna; wie, na czym polegała kultura rycerska		miał system lenny na pozycję króla i sytuację wewnętrzną w państwie
Średniowieczna wieś Zagadnienia Życie codzienne na wsi. Pan i poddani. Osadnictwo. Zmiany w rolnictwie.	wie jak wyglądało życie na wsi średniowiecznej; dostrzega różnice między panem a poddanyymi	zna narzędzia używane do pracy na roli w okresie średniowiecza, na czym polegało osadnictwo	wymienia obowiązki chłopów i pana; wskazuje nowe sposoby uprawiania ziemi	rozumie znaczenie osadnictwa dla właściciela ziemi; rozumie znaczenie pogody dla życia na wsi	rozumie wpływ nowych metod uprawiania ziemi i nowych narzędzi na życie mieszkańców wsi
Średniowieczne miasto Zagadnienia Odrodzenie miast. Lokacje miast i ich wygląd. Funkcje miast. Mieszkańcy miast i ich zajęcia.	wie, czym zajmowali się mieszkańcy miast; potrafi opisać wygląd średniowiecznego miasta	wie, jakie grupy społeczne mieszkały w średniowiecznych miastach; rozumie pojęcia: cech, mistrz, czeladnik; wymienia funkcje miast	opowiada o procesie lokowania miasta i jego cechach; rozumie, jakie znaczenie miały cechy	rozumie, dlaczego właściciele ziemi dążyli do lokowania miast; opisuje samorząd miasta w średniowieczu	przedstawia podobieństwa i różnice między miastem współczesnym a średniowiecznym
Kościół i kultura na zachodzie Europy	wymienia style architektoniczne średniowiecza;	wymienia przykłady średniowiecznych zakonów;	wymienia najstarsze uniwersytety; rozumie rolę	rozumie wpływ duchowieństwa i chrześcijaństwa na	porównuje rolę zakonów w średniowieczu

treści nauczania	ocena dopuszczająca 2	ocena dostateczna 3	ocena dobra 4	ocena bardzo dobra 5	ocena celująca 6
Zagadnienia Powstanie i rola zakonów. Uniwersytety. Style architektoniczne w średniowieczu.	wie, co się działo na uniwersytecie; wie, czym się zajmowali zakonnicy	wie, gdzie powstał pierwszy zakon, zna jego założyciela; rozumie zasadę „Módl się i pracuj”	uniwersytetu; wie, czym zajmowali się dominikanie i franciszkanie	życie w średniowiecznej Europie	i we współczesności
Spór cesarstwa z papieżem Zagadnienia Upadek znaczenia papieża. Program reform. Spór między Henrykiem IV a Grzegorzem VII. Konkordat w Wormacji.	wie, czego dotyczył spór między papieżem a cesarzem	wie, kim byli: Henryk IV i Grzegorz VII; rozumie pojęcie konkordat wormacki; wymienia założenia reformy kościoła zaproponowane przez klasztory benedyktyńskie	rozumie określenie „pójść do Kanossy” i zna jego genezę	rozumie przyczyny sporu między papieżem a cesarstwem; rozumie przyczyny zmian zaproponowanych przez klasztory benedyktyńskie	rozumie znaczenie konkordatu w Wormacji dla stosunków między Kościołem a państwami średniowiecznej Europy
Narodziny państwa polskiego Zagadnienia Słowianie na ziemiach dzisiejszej Polski. Podboje Mieszka I. Przyjęcie chrztu. Budowa państwa przez Mieszka I.	wie, kim był Mieszko I; wie, kiedy Polska przyjęła chrzest	wymienia największe plemiona zamieszkujące ziemie polskie; opowiada o tworzeniu państwa polskiego; opowiada o przyjęciu chrztu	wie, kiedy była bitwa pod Cedynią; rozumie znaczenie podbojów dla tworzenia państwa Mieszka	wskazuje przyczyny i skutki przyjęcia chrześcijaństwa	analizuje zmiany spowodowane przez chrzest w kontekście międzynarodowego położenia Polski
Panowanie Bolesława Chrobrego	wie, kto był następcą Mieszka I; wie, kim był św.	wie, kto i kiedy brał udział w zjeździe gnieźnieńskim;	wskazuje przyczyny i skutki zjazdu gnieźnieńskiego	rozumie znaczenie powołania pierwszego arcybiskupstwa na	rozumie, jak koronacja wpłynęła na sytuację Polski

treści nauczania	ocena dopuszczająca 2	ocena dostateczna 3	ocena dobra 4	ocena bardzo dobra 5	ocena celująca 6
Zagadnienia Misja biskupa Wojciecha. Utworzenie arcybiskupstwa w Gnieźnie. Zjazd gnieźnieński. Wojny Bolesława Chrobrego. Koronacja Bolesława Chrobrego.	Wojciech; wie, w którym roku Bolesław Chrobry został królem i kiedy był zjazd w Gnieźnie	opowiada o misji biskupa Wojciecha; wie, z kim Bolesław Chrobry toczył wojny i zna rezultat tych wojen		ziemiach polskich	w Europie
Upadek i odbudowa państwa pierwszych Piastów Zagadnienia Rządy Mieszka II. Kryzys monarchii. Kazimierz Odnowiciel i jego działania. Bolesław Śmiały i biskup Stanisław.	wie, jaka dynastia sprawowała rządy w średniowiecznej Polsce; wie, kim byli Mieszko II, Bolesław Śmiały, Kazimierz Odnowiciel	wymienia problemy Polski w I połowie XI w.	wymienia przyczyny problemów Polski w XI w.; wskazuje działania mające na celu poprawę sytuacji Polski podejmowane przez kolejnych władców	rozumie przyczyny problemów wewnętrznych państwa polskiego	wskazuje skutki koronacji Bolesława Śmiałego i zamordowania biskupa Stanisława
Społeczeństwo Polski pierwszych Piastów Zagadnienia	wymienia grupy społeczne w Polsce średniowiecznej; wie, jakie były zajęcia	opisuje życie na wsi, w mieście	wskazuje różnice występujące między poszczególnymi stanami	dostrzega wpływ chrześcijaństwa na funkcjonowanie państwa polskiego	rozumie, jakie znaczenie miały powinności poszczególnych grup

treści nauczania	ocena dopuszczająca 2	ocena dostateczna 3	ocena dobra 4	ocena bardzo dobra 5	ocena celująca 6
Życie na wsi i w mieście. Powinności – daniny i posługi. Wojowie. Duchowieństwo.	wojów; zna pojęcia: możnowładca, wojowie, duchowieństwo				społecznych dla funkcjonowania państwa
Rozbicie dzielnicowe Zagadnienia Polska dzielnicowa. Sąsiedzi Polski dzielnicowej. Sprowadzenie Krzyżaków do Polski. Najazd Mongołów.	wie, co oznaczał podział Polski na dzielnice; rozumie pojęcia: Krzyżacy, Mongołowie	zna sąsiadów Polski w okresie rozbicia dzielnicowego; wie, z kim walczyli Polacy w okresie rozbicia dzielnicowego, i zna efekty tych walk	wie, w jaki sposób układały się stosunki z sąsiadami Polski w okresie rozbicia dzielnicowego opisuje proces budowania państwa krzyżackiego	wskazuje skutki stosunków Polski z sąsiadami; omawia przyczyny zaproszenia Krzyżaków do Polski	wskazuje skutki rozbicia dzielnicowego na różnych płaszczyznach
Spółczesność i gospodarka Polski dzielnicowej Zagadnienia Wieś w średniowieczu. Kolonizacja na prawie niemieckim. Powstanie stanów.	wymienia stany w społeczeństwie polskim; wie, na czym polegała kolonizacja; zna pojęcie trójpolówka	opowiada o procesie kolonizacji na prawie niemieckim; wymienia zajęcia różnych stanów	rozumie znaczenie zmian w rolnictwie dla życia ludzi	analizuje znaczenie kolonizacji dla rozwoju gospodarczego; wskazuje, w jaki sposób kształtował się samorząd na wsi, a jak w mieście	rozumie, w jaki sposób ukształtowały się poszczególne grupy społeczne w Polsce
Odbudowa Królestwa Polskiego Zagadnienia Zwolennicy zjednoczenia. Przemysław II królem Polski.	wie, kto i kiedy zjednoczył ziemie polskie; wie, jakie ziemie Polska utraciła na rzecz Krzyżaków	wymienia kolejnych władców Polski; wie, kiedy Polska utraciła Pomorze Gdańskie; wskazuje wydarzenie uznawane za zakończenie rozbicia	wskazuje przyczyny zjednoczenia ziem polskich, rozumie znaczenie utraty Pomorza; opowiada o próbach odzyskania utraconych ziem	wskazuje rolę Kościoła w zjednoczeniu ziem polskich	rozumie znaczenie zjednoczenia ziem polskich dla zmiany położenia międzynarodowego Polski

treści nauczania	ocena dopuszczająca 2	ocena dostateczna 3	ocena dobra 4	ocena bardzo dobra 5	ocena celująca 6
Koronacja Wacława II na króla polskiego. Zjednoczenie ziem polskich przez Władysława Łokietka. Konflikt Polski z Krzyżakami		dzielnicy			
Polska Kazimierza Wielkiego Zagadnienia Problemy Polski po przejęciu władzy przez Kazimierza Wielkiego. Pokój z Czechami i Krzyżakami. Działania Kazimierza Wielkiego w dziedzinie gospodarki, obronności, prawodawstwa. Utworzenie Akademii Krakowskiej.	wie, kto był ostatnim królem Polski z dynastii Piastów; rozumie powiedzenie „Zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną.”	wymienia działania Kazimierza Wielkiego w różnych dziedzinach; wie, kiedy została utworzona Akademia Krakowska	rozumie znaczenie powołania Akademii Krakowskiej; omawia, w jaki sposób Kazimierz Wielki rozwiązał problemy z Czechami i Krzyżakami	omawia znaczenie pokoju z Krzyżakami i Czechami dla Polski	ocenia rządy Kazimierza Wielkiego
Polska w unii z Węgrami i Litwą	wie, z kim Polska zawarła unie w XIV w.;	opowiada o zawarciu unii Polski z Węgrami i Litwą;	rozumie przyczyny zawarcia przez Polskę unii z Litwą;	rozumie znaczenie przywileju koszyckiego	analizuje zmiany zachodzące w państwie polskim

treści nauczania	ocena dopuszczająca 2	ocena dostateczna 3	ocena dobra 4	ocena bardzo dobra 5	ocena celująca 6
Zagadnienia Unia z Węgrami. Ludwik Węgierski i Jadwiga na tronie polskim. Unia personalna z Litwą. Wielka wojna z zakonem.	wie, kim byli: Jadwiga i Władysław Jagiełło; wie, jaki był rezultat bitwy pod Grunwaldem, wie, kto w niej walczył; zna nazwę dynastii, która rządziła Polską od 1385 roku	opowiada o chrzcie Litwy i tzw. wielkiej wojnie z Krzyżakami; wie, dlaczego doszło do wojny z Krzyżakami w 1409 r.	wie, dlaczego doszło do wielkiej wojny z Krzyżakami; zna postanowienia pierwszego pokoju toruńskiego		pod wpływem unii
Monarchia stanowa w Polsce Zagadnienia Powstanie monarchii stanowych. Monarchia stanowa w Polsce. Powstanie szlachty. Przywileje szlacheckie. Działalność sejmu.	wie, z jakich izb składał się sejm i kto w nim zasiadał; rozumie pojęcie szlachta	rozumie pojęcia: przywilej, sejm walny, konstytucja nihil novi, elekcja; wie, na czym polegała monarchia stanowa	wie, kiedy zebrał się pierwszy polski sejm; opowiada o kształtowaniu się monarchii stanowej; opowiada o powstawaniu przywilejów	rozumie okoliczności nadawania przywilejów, wskazuje ich konsekwencje; wymienia treść przywilejów nadanych szlachcie	omawia funkcjonowanie monarchii stanowej, dostrzega różnice między monarchią stanową a patrymonialną

II. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów na lekcjach historii.

Formami pracy ucznia podlegającymi ocenie i sposobami ich oceny są:

- 1) odpowiedź ustna ucznia;
- 2) kartkówka dotycząca materiału z maksymalnie trzech ostatnich tematów realizowanych, nie musi być zapowiadana;
- 3) pisemne prace kontrolne – prace klasowe (sprawdziany), obejmujące wiedzę i umiejętności z danego działu programowego lub większą partię materiału określoną przez nauczyciela z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, termin i zakres winien być odnotowany w

- dzienniku lekcyjnym;
- 4) zadania i ćwiczenia wykonywane samodzielnie na zajęciach edukacyjnych, przy tablicy
 - 5) praca na lekcji – wykonywanie zadań i ćwiczeń, samodzielnie napisane notatki, prace w postaci dłuższych wypowiedzi pisemnych lub samodzielnie rozwiązane zadania w zeszycie lub na karcie pracy - wykonane w czasie lekcji;
 - 6) prezentacja pracy zespołowej;
 - 7) wytwory, referaty, prezentacje lub doświadczenia;
 - 8) inne aktywności wynikające ze specyfiki przedmiotów.

W sytuacji, o której mowa w punkcie 5 i 6, nie ocenia się estetyki prowadzenia zeszytu, lecz zadanie, w komentarzu do oceny nauczyciel ma prawo skomentować czytelność i formę zapisu.

W odpowiedzi ustnej ocenie podlega:

- 1) znajomość zagadnienia;
- 2) precyzja, jasność;
- 3) oryginalność ujęcia tematu.

W pracy pisemnej ocenie podlega:

- 1) zrozumienie tematu;
- 2) znajomość opisywanych zagadnień;
- 3) konstrukcja pracy i jej forma graficzna;
- 4) język.

Odpowiedź ustna sprawdza stopień opanowania bieżącego materiału, zagadnienia z maksymalnie trzech ostatnich lekcji lub z całego działu w przypadku powtórzenia wiadomości

III. Warunki i tryb otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z historii.

1. Za przewidywaną roczną ocenę klasyfikacyjną przyjmuje się ocenę zaproponowaną przez nauczyciela prowadzącego dane zajęcia, zgodnie z terminem i trybem ustalonym w statucie szkoły.
2. Uczeń lub jego rodzice mogą ubiegać się w terminie nie dłuższym niż 3 dni od otrzymania informacji o przewidywanych rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, o podwyższenie przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej. Wniosek o możliwość pisania dodatkowego rocznego sprawdzianu wiedzy i umiejętności, zwanego dalej dodatkowym sprawdzianem, powinien zawierać uzasadnienie. Wniosek składa się w sekretariacie szkoły.
3. Dyrektor ustnie przekazuje prośbę o podwyższenie oceny nauczycielowi prowadzącemu dane zajęcia edukacyjne, z prośbą o przygotowanie dodatkowego rocznego sprawdzianu oraz informuje nauczyciela tego samego lub pokrewnego przedmiotu o konieczności weryfikacji sprawdzianu oraz obecności w czasie pisania przez ucznia sprawdzianu i sposobu sprawdzania pracy ucznia.
4. Nauczyciel prowadzący dane zajęcia ustala termin pisania sprawdzianu z uczniem, a następnie przez dziennik elektroniczny lub

telefonicznie przekazuje rodzicom ucznia informacje o terminie oraz formie dodatkowego sprawdzianu. Informację o powiadomieniu rodziców nauczyciel prowadzący dane zajęcia zapisuje w dzienniku elektronicznym.

5. Dodatkowy sprawdzian ma formę pisemną i obejmuje wymagania na wszystkie oceny edukacyjne, określone w wymaganiach edukacyjnych.
6. Dodatkowy sprawdzian wiedzy i umiejętności odbywa się najpóźniej na trzy dni przed klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej, a wyniki sprawdzianu muszą być przedstawione dyrektorowi szkoły najpóźniej dzień przed zebraniem klasyfikacyjnym rady pedagogicznej.
7. Zasady konstrukcji są takie, jak przy konstruowaniu innych prac pisemnych i zostały ustalone w statucie.

8. Nauczyciel prowadzący dane zajęcia przygotowuje dodatkowy sprawdzian wiedzy i umiejętności i przekazuje go do zweryfikowania zgodnie z zasadami opisanymi w ust. 9.
9. Sprawdzian konstruowany i sprawdzany jest przez nauczyciela prowadzącego dane zajęcia, ale jego struktura, normy % do ustalenia oceny oraz sposób sprawdzania pracy są weryfikowane przez innego nauczyciela uczącego tego samego przedmiotu lub przedmiotu pokrewnego, a jeżeli takiego nauczyciela nie ma w szkole, weryfikacji dokonuje dyrektor.
10. Sprawdzian przeprowadza się w obecności innego nauczyciela, który zweryfikował poprawność tego sprawdzianu.
11. Weryfikacja, o której mowa w ust. 9, potwierdzona zostaje czytelnym podpisem nauczyciela weryfikującego na proponowanym sprawdzianie i na sprawdzonej pracy.
12. Wyniki dodatkowego sprawdzianu wiedzy i umiejętności są ostateczne.
13. Oceniony sprawdzian zostaje dołączony do dokumentacji wychowawcy oddziału, a ocenę nauczyciel prowadzący dane zajęcia wpisuje do dziennika elektronicznego.
14. Poprawa oceny rocznej następuje w przypadku, gdy sprawdzian został napisany na wyższą ocenę niż ocena przewidywana, wtedy nauczyciel wystawia ocenę roczną zgodną z oceną na dodatkowym rocznym sprawdzianie wiedzy i umiejętności.
15. Ocena roczna ustalona w wyniku dodatkowego sprawdzianu wiedzy i umiejętności nie może być niższa od oceny przewidywanej niezależnie od wyników sprawdzianu, do którego przystąpił uczeń w ramach poprawy.

IV. Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

Nauczyciel historii dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:

- 1) posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno – terapeutycznym;
- 2) posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania – na podstawie tego orzeczenia;
- 3) posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, wskazującą na potrzebę takiego dostosowania – na podstawie tej opinii;
- 4) nieposiadającego orzeczenia lub opinii wymienionych w pkt 1–3, który jest objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole – na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia

- dokonanego przez nauczycieli i specjalistów;
- 5) posiadającego opinię lekarza – na podstawie tej opinii.